

Stockholm satsar på riktade förebyggande insatser

Projektet Hälsorörelsen, där Stockholms läns landsting ingår, har som mål att förebygga sjukdom. I en pågående studie skapar bland andra busschaufförer sina egna hälsoprofiler.

Stockholms läns landsting, SLL, lägger 80 procent av skattepengarna på sjukvård, ungefär 60 miljarder per år. Ett sätt att nå minskade kostnader och samtidigt förbättra folkhälsan är att satsa på förebyggande åtgärder. Denna väg förespråkas av Fredrik Söder, projektledare vid Research Institutes of Sweden, Rise, som leder projektet Hälsorörelsen.

– Brandförsvaret lägger merparten av resurserna på brandförebyggande arbete. Vi vill skapa ett "sjukförsvar", baserat på effektiva sätt att förebygga sjukdom, säger han.

FAKTA

Hälsorörelsen

- ▶ I konsortiet ingår, förutom SLL och Rise, Apoteket AB, Karolinska institutet, läkemedelsbolaget Merck Sharp & Dohme, Gymnastik- och idrottshögskolan samt fem europeiska partner.
- ▶ Projektet erhöll motsvarande 15 miljoner kronor i stöd från EU, för åren 2017 och 2018.
- ▶ Det övergripande målet är att förebygga sjukdom och ohälsa.
- ▶ Läs mer på hemsidan: healthintegrator.eu

Vi vill skapa ett 'sjukförsvar', baserat på effektiva sätt att förebygga sjukdom.

Fredrik Söder,
projektledare vid Rise.

Projektet omfattar bland annat så kallade "health impact bonds", eller utfallskontrakt. Här definieras en viss målgrupp, exempelvis de med risk för diabetes typ 2. De förebyggande insatser som riktas mot gruppen kan sedan kopplas till minskad risk för sjukdom och ett ekonomiskt värde.

– Det ger möjlighet för landstinget att dela risk och värde med andra aktörer, exempelvis pensionsfonder, och landstinget betalar sedan för att nå ett visst hälsoutfall, säger Fredrik Söder.

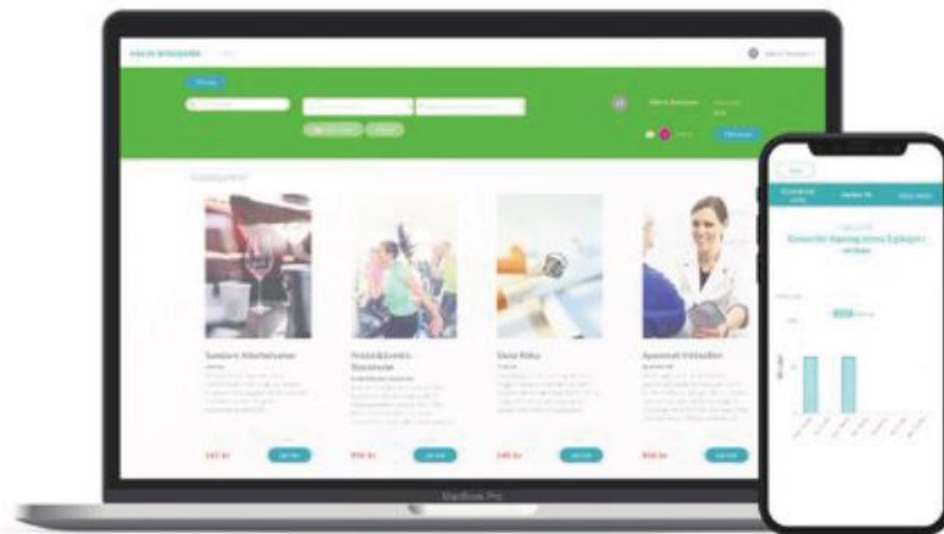
För att mäta effekterna av insatserna skapas också ett hälsoindex.

– Att kunna koppla ett ekonomiskt värde till en förebyggande insats gör att vi kan gå från att fokusera på kostnader till att se insatser som investeringar, säger Fredrik Söder.

Förståelse för hälsoläget

I en nystartad studie undersöks olika insatsers värde, och här ingår 100 kontorsanställda och 200 busschaufförer, som får mäta bland annat blodtryck, glukosvärden och BMI, samt skatta upplevd hälsa med enkäter. Det ger deltagarna insikt och förståelse för sitt hälsoläge och ihop med en hälsopedagog utformar de en plan. Från en "virtuell marknadsplats" med 40 tjänster väljer de sedan förebyggande insatser.

– För den som röker kan hjälp att sluta vara värdefullt, en annan kan behöva hjälp att hantera stress medan en tredje vill komma iväg

NYTT PROJEKT.
Mer om Hälsorörelsen finns att läsa på hemsidan: healthintegrator.eu.

till Friskis & Sveltis, exemplifierar Fredrik Söder.

Alla studiedeltagare får insatser under tre månaders tid.
– De får möjlighet att utifrån sina preferenser och behov lägga resurser på insatser som passar just dem. I detta första skede mäter vi vilka insatser som ökar deltagarnas självupplevda hälsa, säger Fredrik Söder.

Diabetesvård slukar resurser

Jan Andersson, chef för innovation och forskning vid Stockholms läns landsting, beskriver Hälsorörelsen som "första paret ut" för ett arbetsätt som baseras på förebyggande insatser. På några års sikt tror han att det genom studier, som den ovan beskrivna, kommer att gå att hitta metoder där insatser kan kopplas till kliniska mål. Då är det

Jan Andersson

dags att implementera metodiken.

– När vi når de mål vi sätter upp, som minskad risk för diabetes i en viss grupp, kan hälso- och sjukvårdsförvaltningen beställa dessa insatser från exempelvis ett life science-bolag eller någon annan aktör, säger han.

Enligt Jan Andersson är förebyggande arbete en nödvändighet.

– Resurserna är ändliga och inom SLL kostar bara diabetesvården 5,3 miljarder. Kan vi förhindra hälften av fallen har vi miljarder att lägga på annat, säger han.

Lotta Fredholm 08-409 320 40
redaktionen@dagensmedicin.se